

Training Interculturele Communicatie met leerlingen en ouders

Sinds de jaren '50 is Nederland een thuishaven geweest voor arbeidsmigranten uit diverse Mediterrane landen, met name uit Turkije en Marokko.

In eerste instantie was het de bedoeling dat de arbeidsmigranten na een aantal jaren terug zouden keren naar hun land van herkomst.

Ze mochten uiteindelijk hier blijven wonen, maar kregen geen begeleiding of hulp bij hun integratie. In de jaren vanaf ongeveer 1970 begon de gezinshereniging van deze nieuwe Nederlanders. Vervolgens in de jaren '80 begon de huwelijksmigratie, waarbij meestal een bruid uit het land van herkomst werd gehaald.

In plaats van een verdere ontwikkeling van integratie, begon deze opnieuw door de nieuwe aanwas.

Vanaf de negentiger jaren begon een vluchtelingenstroom door met name de oorlogen in bijvoorbeeld Joegoslavië en Irak. De laatste jaren is er een enorme instroom geweest van vluchtelingen uit Syrië, Eritrea en andere onrustige (oorlogs)gebieden.

Deze vluchtelingen zijn in Nederland op verschillende opvanglocaties opgevangen zoals AZC's. Na een positieve beoordeling zullen zij huisvesting in diverse gemeenten ontvangen.

Vluchtelingen stappen in het tijdsbestek van een aantal maanden van de ene (oosterse) cultuur in de andere (westerse) cultuur.

Problemen die zij tegenkomen zijn met name huisvesting, gezondheidszorg, opvoeding, onderwijs en maatschappelijke en arbeidsparticipatie.

Daarom is het belangrijk en handig om hen goed voor te bereiden om zo problemen in de toekomst te voorkomen.

De bedoeling is dat deze mensen snel integreren en gehuisvest worden.

In de combitraining ligt de focus in eerste instantie op je eigen culturele bagage.

Hoe is de verhouding tussen jouw eigen gezichtspunt ten opzichte van de waarden, normen en praktijkopvattingen van nieuwkomers met een andere culturele achtergrond?

Doelstellingen

- Je blik op culturen verruimen om makkelijker aansluiting te kunnen zoeken;
- Inzicht in de eigen cultuur en hoe het jouw gedrag beïnvloedt;
- Kennis van Niet-Westerse culturen zoals Arabische en Oost Afrikaanse cultuur;
- Overbruggen van cultuurgevoeligheden.

Vorm en Doel

Een interactieve vorm, waarin deelnemers vooraf eigen cases kunnen inbrengen die in de training worden behandeld. Leren door doen is ons uitgangspunt evenals de persoonlijke wensen van de deelnemers in perspectief te zetten.

Vragen en onderwerpen die tijdens de training naar voren komen:

- Wat zijn bij het eerste contact belangrijke zaken om te vertellen aan een statushouder?
- Inzicht krijgen in belangrijke onderwerpen voor Nieuwe Nederlanders zoals opvoeding, gezondheidszorg, onderwijs, huisvesting, werk en omgang met geld.
- Bespreekbaar maken van huiselijk geweld.
- Hoe ga ik om met taalbarrières?
- Ik voel mij onzeker als een Arabische of Eritrese man mij niet aankijkt.
- Ik wil weten waarom ik de vrouw geen hand mag geven of de man mij als vrouw niet wil spreken.
- De taken en traditionele rolverdeling van mannen en vrouwen in diverse culturen.

De verschillen tussen Syrië en Nederland door een Syrische statushouder:

1. Familierelaties

Het is heel belangrijk dat je een goede band en goed contact met je familieleden hebt. Je draagt bijvoorbeeld zorg voor je grootouders en stopt ze niet in een bejaardentehuis.

2. Regels

In Syrië zijn er wel veel regels, maar niemand neemt ze serieus.

In Nederland zijn er ook veel regels, maar daarbij is het belangrijker om je eraan te houden.

3. Vrije tijd

In Syrië doe je veel dingen met je hele familie, dus ook ooms, tantes, neven, nichten, opa's, oma's en wie er nog meer bij kan horen. Dat wordt heel belangrijk gevonden.

In Nederland zijn de activiteiten meer individueel, dus persoonlijk of met je eigen gezin.

4. Tijdsbesteding

In Syrië is het leven rustiger. In Nederland heb je altijd haast en wordt heel veel vooraf gepland. Afspraken zijn veel meer langere termijn tot over een paar jaar.

In Syrië zijn we meestal buiten, want het is bijna altijd mooi weer.

In Nederland waait en regent het, dus er gebeurt meer binnenshuis.

1 - daags Programma (in overleg 1 dagdeel mogelijk)

09.00 uur	Introductie, programma, zijn er (leer)wensen?

	Kennismaken door middel van LSD model Korte film over gastarbeiders (1965) Cultuurkenmerken Westers en Oosters
10.15 uur	Waardepatronen - Sociale rollen binnen de familie - Sociale rollen buiten de familie - Eer van de familie - Hiërarchie / status
11.15 uur	Kennismaking met de drie generaties (eerste, tweede en derde generatie niet-Nederlanders) aan de hand van gespeelde voorbeelden
11.30 uur	Kennismaking met gastsprekers uit Syrië en Eritrea Praktische vragen vanuit de groep. Bijvoorbeeld: - Met welke verwachtingen ben je naar Nederland gekomen? - Kun je mij vertellen wat de reden is van je vertrek uit Syrië? - Hoe is het voor je om in een totaal andere cultuur te leven? - Hoe kijk je naar de westerse samenleving / cultuur? - Waarom vinden zij dat de school de opvoeder moet zijn? - Met wie voer ik het gesprek als man en vrouw aanwezig zijn? - Waar moet ik rekening mee houden als ik bij Syrische of Eritrese bewoners op bezoek ben? - Welke tips heb je voor ons als Raad voor de Kinderbescherming in de communicatie met mensen uit Syrië / Eritrea?
12.15 uur	<i>LUNCH</i>

Onderliggende onderwerpen:

- Grenzen aangeven
- Taalbarrière
- Nakomen van afspraken

13.15 uur	Doelen en verwachtingen doorspreken
13.30 uur	<i>Praktijkoefeningen communicatie met anderstaligen uit diverse culturen in combinatie met interactieve theorie</i> Onderliggende theorie: Communicatie

Bureau

RESONANCE

	Oefenen met eigen casus en regie model
14.00 uur	Oefenen met eigen casussen - regiemodel Voorbeeldcasussen: - Communiceren ondanks taalbarrière. - Huisbezoek (eten / drinken / schoenen uit) - Ouders aanspreken over opvoeding. Syrische vluchtelingen sturen geld naar hun families (familiebelangen wegen zwaarder dan individuele belangen). - Kinderen moeten vaak tolken voor ouders. - Kinderen komen vaak te laat op school en vallen vaker in slaap tijdens de lesuren - Huiselijk geweld in combinatie met cultuur
15,45 – 16.00 uur	Samenvatten en evalueren

Aan de hand van vooraf gevraagde intakes wordt de training afgestemd op de praktijk van de deelnemers.

Reader

Ter voorbereiding ontvangen de deelnemers een reader om door te nemen.